

Muntii Himalaya

Himalaya, cel mai înalt sistem muntos de pe Pământ, situat în Asia Centrală, între Câmpia Indo-Gangetică (la sud) și Podisul Tibet (la nord). Formează o bariera naturală, în special climatică, între deserturile muntoase ale Asiei Centrale și zonele tropicale ale Asiei de Sud. Se extinde pe teritoriul Indiei, Nepalului, Chinei, Pakistanului și Bhutanului; cuprinde circa 2500 km lungime și 180-350 km latime. Cuprinde trei trepte: în sud, Muntii(Colinele) Sivalik(900-1200m), în partea centrală, Himalaya Joasa(3500-4500 m), iar în nord, lantul principal, Himalaya Înalta, cu piscuri ce depășesc 8000 m. Altitudinea maximă o atinge vârful Chomolungma, cunoscut și sub numele de Everest, cu 8872 m.

Sunt munci tineri, formati din orogeneza alpina. Versantii sudici sunt alcătuiți și din conglomerate și gresii, iar cei nordici din gnaisuri, granite, sisturi cristaline și filite. Pe versantul sudic vegetația urcă până la 4000 m, iar limita zapezilor persistente coboară la 4500 m. Versantul de nord este arid, cu limita zapezilor persistente la 5500 m. De aici izvorăsc principalele râuri ale Asiei de Sud: Ind, Gange, Brahmaputra s.a.

Defileele salbatice, culmile de tip alpin, puternica glaciatie cuaternară și alpinismul sunt unele dintre caracteristicile Muntilor Himalaya.

Himalaya Înalta este cea mai înaltă treaptă a muntilor Himalaya, a cărei altitudine depășeste 8000 m în noua vârfuri. Latimea să este de 50-90 km. Limita zapezilor persistente se află între 4500 și 5500 m. Aici se află și numerosi ghetari.

Himalaya Joasa, zona muntoasă în partea centrală a Himalayei între Himalaya Înalta în nord și Muntii Sivalik în sud. Se întinde până la circa 2000 km lungime și 10-100 km latime. Altitudinea este cuprinsă între 3500-4500m. Cuprinde depresiuni înalte și fertile. Până la 3500m, versantii sunt acoperiți cu paduri, iar mai sus cu pasuni alpine.

Formarea Muntilor Himalaya

Odinioara muntii erau considerați tinuturi misterioase și periculoase. Teoria revoluționară a placilor tectonici, elaborată în ultimii douăzeci de ani, a dezlegat majoritatea misterelor formării muntilor.

Himalaya este cel mai înalt lant muntos din lume. Desele cutremure din zona certifică faptul că muntii se ridică și în prezent.

Muntii Himalaya sunt munti formati prin încrețire. Pentru formarea straturilor sedimentare, ceteodata mai groase de 10 km, a fost nevoie de peste 10 milioane de ani. Sub acțiunea acestei greutăți uriașe, fundul oceanului s-a lasat și s-au format geosinclinale cu suprafețe mari, de forma unui jgheab. Mai demult oamenii de știință presupuneau că încrețirea geosinclinalelor s-a produs în momentul surparii fundului marii. Azi majoritatea cercetătorilor sunt siguri că presiunea necesară încrețirii este produsa de miscarea placilor.

Altitudinile-Vârfurile cele mai înalte

Vârfurile cele mai înalte ale Muntilor Himalaya, ce depășesc 8000m altitudine sunt:

1. Chomolungma(Everest)-8872m-cucerit de Edmund Hillary și Tenzing Norgay la 20 mai 1953
2. Chogori(K2)-8610m

3. Kanchenjunga-8598m-cucerit de Charles Evans la 25 mai 1955
4. Lhotse-8501m-cucerit de E. Reiss la 18 mai 1956
5. Makalu-8481m-cucerit de Lionel Terray la 15 mai 1955
6. Dhaulagiri-8172m-cucerit la 13 mai 1960 de catre Max Eiselin
7. Manaslu-8156m-cucerit in mai 1956 de catre Maki Yuro
8. Cho Oyu-8153m-cucerit de Herbert Tichy la 19 octombrie 1954
9. Nanga Parbat-8126m-cucerit la 3 iulie 1953 de catre Hermann Buhl
10. Annapuma I-8078m-cucerit de Maurice Herzog la 3 iunie 1950
11. Gosainthan-8013m-cucerit in 1964 de catre Xiu Jing

Varful Everest(Chomolungma)

Intre anii 1823-1843, inginerul englez Sir George Everest a masurat si a cartografiat muntii Himalaya. Nu a reusit insa sa afle care dintre cele zece piscuri uriasa, asezate foarte aproape unul de celalalt, este cel mai inalt. Abia in 1862 s-a decis ca aceasta onoare revine “piscului cu numarul 15”. In 1862, acesta a capatat numele de Everest, in onoarea lui Sir George.

Muntele numit de nepalezi “leaganul zeilor” s-a format acum aproximativ 20 de milioane de ani, in mare. In locul unde placile tectonice au intrat in coliziune, fundul marii s-a ridicat, provocand suprapunerea maselor de roca, de-a lungul a mii de ani. Acest proces continua si in prezent: in fiecare an, Himalaya creste in inaltime cu aproximativ 5 centimetri.

Varful Chogori(K2), varf in masivul Karakorum, al doilea din lume dupa Everest, situate la granite dintre China si Pakistan. Altitudinea sa este de 8610m. Este alcautuit din gnaisuri si granite. Intre K2 si varful Gasherbrum II se afla ghetarul Baltoro. A fost escaladat pentru prima data la 31 iulie 1954 de Lino Lacedelli si Achille Compagnoni, membri ai expeditiei italiene conduse de Ardito Desio.

Encarta Encyclopedia, Dianne Roberts/ALLSTOCK, INC.